

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **Ředitelství vodních cest České republiky**, se sídlem Vinohradská 2396/184, Praha 3, zastoupeného JUDr. Jiřím Stránským, advokátem, se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2007, č. j. 500/851/503 21/07, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **1) Svoboda zvířat Hradec Králové**, se sídlem Lochenice 156, Předměřice nad Labem, **2) Město Přelouč**, se sídlem Masarykovo nám. 25, Přelouč, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2010, č. j. 9 Ca 360/2007 - 170,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Osoby zúčastněné na řízení Svoboda zvířat Hradec Králové a Město Přelouč **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včas podanou kasační stížností proti shora uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí. Žalobou napadeným rozhodnutím Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) zamítlo odvolání stěžovatele a potvrdilo rozhodnutí Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Správy Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko ze dne 19. 3. 2007, č. j.

00639/KK/2007, kterým stěžovateli nebyla povolena výjimka podle ust. § 56 zákona č. 114/1992 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). O náhradě nákladů řízení rozhodl městský soud tak, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení a osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Při svém rozhodování vycházel městský soud zejména z předpokladu, že na udělení výjimky není právní nárok, proto je věcí správního uvážení správního orgánu, který o udělení výjimky rozhoduje, aby posoudil, zda jiný veřejný zájem (kterým v projednávaném případě byl zájem na rozvoji vodní dopravy, na souvisejícím rozvoji regionu Pardubice a Hradec Králové a jiné ekonomické zájmy) výrazně převažuje nad zájmem na ochraně přírody (v projednávané věci jde o zájem na ochraně silně ohroženého druhu modráska bahenního a modráska očkovaného, kteří mohou být realizací záměru „Nový plavební stupeň Přelouč“ dotčeni). Je také věcí správního uvážení rozhodujícího správního orgánu, aby zároveň posoudil, zda jsou splněny i zbývající podmínky ust. § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, tedy neexistence jiného uspokojivého řešení a udržení populace silně ohrožených druhů v příznivém stavu. Přitom soud rozhodující ve správním soudnictví nemůže při přezkoumávání takového rozhodnutí nahrazovat správní uvážení náležející správnímu orgánu vlastním uvážením soudním. Městský soud neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo založeno na účelově vybíraných podkladech pro rozhodnutí, jak namítal žalobce, a dospěl rovněž k závěru, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, jakou úvahou byl žalovaný veden při hodnocení důkazů. Dále městský soud dospěl k závěru, že z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že žalovaný po žalobci nepožadoval, aby doložil, že neexistuje jiná výhodnější projektová varianta, ale požadoval prokázání nezbytnosti varianty „Nový plavební stupeň Přelouč“, tedy že uvedené technické řešení je nevyhnutelné a nemůže být nahrazeno např. stavbou menšího rozsahu. Městský soud tedy konstatoval, že odůvodnění správní úvahy žalovaného je dostatečné a plně odpovídá výsledkům provedeného řízení. Znalecký posudek jakož i ostatní důkazy předkládané žalobcem na tomto nemohou podle názoru městského soudu nic změnit. Znalecký posudek je mimoto zpracován znalcem v oboru ekonomiky a nikoliv znalcem v oboru ochrany přírody.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost opírající se o důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy o nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Dále stěžovatel uvádí důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., z dalšího upřesnění však vyplývá, že jde o důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., konkrétně nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu.

Ohledně části kasačních námitek odkazuje stěžovatel na žalobu podanou k městskému soudu a na obsah podání k městskému soudu a podání učiněných ve správním řízení, konkrétně se jedná o námitky, že skutkové závěry vyvozené žalovaným a vzaté městským soudem za základ napadeného rozhodnutí nemají oporu ve spise, že na základě nesprávných skutkových závěrů bylo pochybeno v právním posouzení věci, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť bylo hodnocení důkazů o prokázání převahy veřejného zájmu na rozvoji dopravy a výstavbě vodního díla nad zájmem na ochraně přírody provedeno v rozporu se zákonem, tendenčně, s podceňováním lokálních a

regionálních zájmů společenství občanů a podnikatelů, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť přihlížel k vlastnímu řešení prejudiciálních otázek a k takovému řešení nebyl oprávněn, přičemž tyto otázky byly vyřešeny příslušným orgánem jinak než učinil žalovaný a konečně jde o námitku, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť nedal patřičný výraz tomu, že orgán ochrany přírody provedené důkazy nehodnotil jednotlivě i v jejich souhrnu a své rozhodnutí opřel o hypotézy a nepodložené dohady.

Dále stěžovatel na podporu svého tvrzení o „vadném posouzení všech okolností případu“ odkazuje na rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 30. 6. 2010, č. j. 49995/2010/OŽPZISi, jímž byla výjimka podle ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny povolena pro celkem 40 živočišných a rostlinných druhů, mezi nimi také pro modráska bahenního a modráska očkovaného. Stěžovatel uvádí, že i za této situace (kdy již bylo nově rozhodnuto příslušným správním orgánem o udělení výjimky) stejně podává kasační stížnost proto, že je podle jeho názoru namístě, aby věc byla posouzena nezávislým orgánem, který není zatížen resortními zájmy a také proto, že i toto nové rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje může být podrobeno mnohaletému soudnímu přezkoumávání. Stěžovatel obsáhle cituje pasáže uvedeného nového rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje. Podle názoru stěžovatele jednoznačně z citovaných pasáží vyplývá, že o odůvodnění rozhodnutí žalovaného „lze důvodně pochybovat“, přičemž podklady pro obě rozhodnutí byly identické.

Dále stěžovatel namítá, že se městský soud nedostatečně zabýval dříve platnou právní úpravou zákona o ochraně přírody a krajiny, která podle názoru stěžovatele výslovně upřednostňovala dopravně významné vodní cesty, a vůbec k ní nepřihlédl.

Stěžovatel dále namítá, že žalobou napadené rozhodnutí bylo ovlivněno tím, že objektivita rozhodujícího orgánu byla vychýlena ve prospěch upřednostnění toho veřejného zájmu, který je rozhodujícímu orgánu bližší, což podle jeho názoru dokládá i to, že po svěření rozhodování o udělení výjimek podle zákona o ochraně přírody a krajiny krajským úřadům, je rozhodování objektivnější a diametrálně odlišné od posuzování prováděného dříve příslušnými orgány ochrany přírody. Stěžovatel je přesvědčen, že městský soud napadeným rozhodnutím převzal bez bližšího přezkoumání odůvodnění rozhodnutí orgánu ochrany přírody, které není objektivní a je v některých případech dokonce zavádějící. Konkrétně stěžovatel namítá, že projektovou dokumentací byly jednoznačně vyloučeny obavy z poklesu hladiny spodních vod, přesto správní orgán první instance na tento problém odkazoval a žalobou napadené rozhodnutí ministerstva tuto argumentaci aprobuje a přebírá. Rovněž poukazy na ovlivnění rozlivu vody při povodních provedením vodního díla považuje stěžovatel za neopodstatněné, neboť pochybnosti o škodlivém vlivu stavby byly již v průběhu přípravy projektu rozptýleny, naopak díky povodňovým klapkám může být rozliv vody ovlivněn tak, že nedojde k povodni v části obce Břehy. Řešení této otázky bylo však podle názoru stěžovatele interpretováno orgány ochrany přírody naopak. Orgány ochrany přírody v rozporu s realitou tvrdí, že by hrozilo vysoušení lužních mokřadů. Závěr městského soudu, že úvaha správního orgánu je v projednávaném případě logickým vyústěním řádně zjištěného a důkladně vyhodnoceného skutkového stavu, tedy podle názoru stěžovatele neobstojí, neboť předpoklady správní úvahy orgánů ochrany přírody jsou v projednávané věci zpracovány účelově. Skutkový stav byl podle stěžovatele v tomto případě hodnocen tendenčně,

jednostranně. Nemůže-li správní soud v řízení dle s. ř. s. nahrazovat správní uvážení vlastní úvahou, musí se zabývat podle názoru stěžovatele předpoklady této úvahy, které jsou zpracovány žalovaným účelově. Nedostatečné zaměření na objektivitu správní úvahy žalovaného pak vedlo podle názoru stěžovatele k nesprávnému rozhodnutí ve věci samé.

Stěžovatel též namítá, že ministerstvu bylo dobře známo, že stavba menšího rozsahu nepřichází v uvedeném případě vůbec v úvahu, neboť tato otázka byla v rámci široké společenské diskuse, o níž stěžovatel předložil desítky dokladů, zcela opuštěna. Stěžovatel uvádí, že projektová dokumentace, jak byla připravena na základě posouzení EIA a přijata pravomocným územním rozhodnutím, byla postupem doby upravována na základě různých požadavků ochránců přírody. Účel stavby je určující pro rozsah stavby. Projekt byl přitom připraven jako nejmenší myslitelná varianta, která ještě odpovídá účelu stavby. Účel stavby je podrobně zpracován v Investičním záměru, který je v přílohách správního spisu.

Stěžovatel dále podrobněji vysvětluje ostatní varianty technického řešení, shrnuje důvody, proč nebyly použitelné pro danou situaci a odkazuje na znalecký posudek ústavu A - ConsultPlus, který vyhodnotil všechny v úvahu přicházející varianty trasování kanálu a aktuální variantu vyhodnotil jako nevyhnutelnou s tím, že lepší varianta není a technické řešení ani nemůže být nahrazeno stavbou menšího rozsahu. Podle názoru stěžovatele z tohoto znaleckého posudku vyplývá, že neexistuje jiné přijatelné technické řešení stavby odpovídající investičnímu záměru. Stěžovatel v reakci na odůvodnění rozhodnutí žalovaného uvádí, že dokumenty, které vedly stěžovatele k závěru, že železniční doprava eventuálně v kombinaci se silniční dopravou nejsou nebo nebudou schopny pokrýt požadavky na dopravu zboží v budoucnosti, jsou přílohou žádosti o povolení výjimky. Nepropustnost děčínského železničního hrdla je přitom podle názoru stěžovatele notoricky známá a vyplývá z předložených podkladů. Ohledně silniční dopravy stěžovatel připomíná situaci kolem dostavby dálnice D8, která je zastavena osmi soudními řízeními a Ředitelství silnic a dálnic jako investor již pohrozilo, že stavbu nedokončí.

Ohledně splnění podmínky, že populace silně ohrožených druhů bude udržena v příznivém stavu odkazuje stěžovatel na ocitované odůvodnění nového rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje.

Stěžovatel dále namítá, že nepovažuje za logické odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ministerstva zpochybňující využití vodní dopravy tím, že se žádný ze subjektů nezavázal k využití vodní dopravy. Stěžovatel již před lety obstaral řadu prohlášení firem v dané lokalitě o zájmu využít vodní dopravu. Závazek k využití vodní dopravy považuje stěžovatel za zbytečný v situaci, kdy příprava stavby trvá 15 let a toto prodlení je způsobeno orgány ochrany přírody a krajiny.

Stěžovatel dále polemizuje se závěrem městského soudu, že jeho námitky nebyly důvodné, protože znalecký posudek, o který je opíral, byl vypracován znalcem v oboru ekonomie, nikoliv z oboru ochrany přírody. Stěžovatel namítá, že tento znalecký posudek byl vypracován za účasti odborných konzultantů a závěry toho posudku byly aprobovány rozhodnutími o výjimkách z nejbližší současnosti. Stěžovatel závěrem navrhuje, aby

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí městského soudu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry městského soudu. Body kasační stížnosti jsou podle názoru žalovaného nekonkrétní nebo je dokonce nutno se ptát, co jimi stěžovatel vůbec myslí. K tvrzení stěžovatele, že žalovaný přihlížel k vlastnímu řešení prejudiciálních otázek, ke kterému nebyl oprávněn, žalovaný uvedl, že v řízení o odvolání ve věci neudělení výjimky není žádná prejudiciální otázka řešena, a i kdyby řešena byla, je žalovaný oprávněn učinit si o ní úsudek. K tvrzení stěžovatele, že výjimky se mají přednostně povolit na významných vodních cestách, uvádí žalovaný, že zájem na provozu na významné dopravní vodní cestě je pouze jedním z možných důvodů, který musí být splněn, aby vůbec bylo možné uvažovat o udělení výjimky.

Argumentaci rozhodnutím Krajského úřadu Pardubického kraje č. j. 49995/2010/OŽPZISi, kterým byla stěžovateli udělena výjimka pro cca 40 ohrožených druhů živočichů a rostlin a mezi nimi také pro modráska bahenního a modráska očkovaného, považuje žalovaný za scestnou a nemající význam pro rozhodování soudu. Dle názoru žalovaného toto řízení též bylo zatíženo překážkou věci rozhodnuté a žádné nové rozhodnutí v této věci nemělo být přijato. Argumentace rozhodnutím prvoinstančním, které neprošlo přezkumem odvolacího orgánu ani přezkumem soudním, se jeví žalovanému jako bezvýznamná. Toto rozhodnutí bylo též přijato za diametrálně odlišného stavu legislativy, proto nelze obě rozhodnutí srovnávat.

K tvrzením stěžovatele o nedostatku objektivity žalovaného žalovaný uvádí, že možné nadsazení zájmu na ochraně přírody nad jinými zájmy není projevem nedostatku objektivity ale projevem výkonu působnosti žalovaného. Žalovaný dbá ve svých rozhodnutích především o to, aby životní prostředí nebylo zatěžováno nad únosnou míru. Pokud tedy shledá, že udělení výjimky by bylo v rozporu se zájmy ochrany přírody a především chráněných druhů, výjimku nepovolí, resp. potvrdí její neudělení. Opačný přístup by byl podle žalovaného nepřípustný, protože by byl v rozporu se zákonem. Pokud jde o technickou stránku věci, odkazuje žalovaný na napadené rozhodnutí a rozhodnutí prvoinstanční, kde je tato problematika detailně řešena. Závěrem žalovaný uvádí, že s ohledem na výše uvedené se domnívá, že kasační stížnost je nedůvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek městského soudu vzešel (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud při svém rozhodování nepřihlížel k námitkám stěžovatele, které nebyly dostatečně určitě vymezeny, resp. byly vymezeny pouze odkazem na žalobu podanou k městskému soudu a na obsah podání k městskému soudu a podání učiněných ve správním řízení. Podle ustálené judikatury zdejšího soudu musí být vymezení důvodů kasační stížnosti dostatečně určité - srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, publikovaný pod č. 835/2006

Sb. NSS, ze kterého se mimo jiné podává: *Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti .... Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.* Obdobně ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu přistupuje též k pouze obecnému odkazu na podání učiněná v řízení před krajským soudem - srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, č. j. 5 As 72/2010 - 60, ze kterého se podává: (*...) K takto formulovaným kasačním námitkám se Nejvyšší správní soud vyslovil například v rozsudku ze dne 28. 8. 2008, č. j. 2 As 43/2005 - 79 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), kde konstatoval, že „[z]pravidla je třeba, aby důvody kasační stížnosti jako jednu z jejích náležitostí (§ 106 odst. 1 věta první s. ř. s.) stěžovatel uvedl přímo v textu kasační stížnosti, neboť v opačném případě by hrozilo, že tyto důvody nebudou uvedeny dostatečně jednoznačně, určitě a srozumitelně. Pokud však stěžovatel v kasační stížnosti odkáže na konkrétní, ve vztahu k jeho věci jednoznačně individualizovanou a nezaměnitelnou skutkovou či právní argumentaci, kterou vyslovil v předchozím řízení soudním či správním, a pokud tato argumentace nevyžaduje pro účely kasační stížnosti žádné další konkretizace, modifikace či upřesnění, lze ji zásadně považovat za součást důvodů kasační stížnosti, jak je má na mysli § 106 odst. 1 s. ř. s.“ Z uvedeného judikátu se tedy podává, že (pouze) za jistých podmínek lze odkaz na skutkovou či právní argumentaci v žalobě akceptovat jako součást důvodů kasační stížnosti. Jednou z těchto podmínek je, aby byl v textu kasační stížnosti učiněn konkrétní odkaz na jednoznačně individualizovanou a nezaměnitelnou skutkovou či právní argumentaci. Již tato primární podmínka v nyní projednávané věci naplněna není, neboť odkaz stěžovatele na žalobu je zcela obecný a neváže se k jakémukoli konkrétnímu tvrzení.*

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nemůže přihlížet v řízení o kasační stížnosti ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí. Např. z rozsudku Nejvyšší správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, vyplývá, že *ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží.* Skutkovou novotou je v projednávaném případě rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 30. 6. 2010, č. j. 49995/2010/OŽPZISi, jímž byla stěžovateli aktuálně povolena výjimka podle ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Z uvedeného rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje také vyplývá, že v případě povolení této výjimky se nejednalo zcela totožnou věc, neboť bylo rozhodováno o pozměněném technickém řešení. V odůvodnění tohoto rozhodnutí (na str. 2) se uvádí, že o výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny bylo požádáno z důvodu realizace pozměněné varianty stavby „Nový plavební stupeň Přelouč“ dle dokumentace „Stupeň Přelouč II, úprava technického řešení na Slavíkových ostrovech“. Nadto se jedná o nepravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, u kterého lze očekávat, že

bude napadeno odvoláním. Z uvedených důvodů k argumentaci stěžovatele tímto rozhodnutím tedy Nejvyšší správní soud při svém rozhodování nepřihlížel.

Nejvyšší správní soud dále vycházel ze své předchozí judikatury týkající se udělování výjimek podle ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, ze které vyplývá, že na udělení této výjimky není právní nárok (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001 - 67, publikovaný pod č. 379/2004 Sb. NSS) a její udělení nebo neudělení je tedy věcí správního uvážení orgánu ochrany přírody na základě posouzení kritérií stanovených ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

V době rozhodování žalovaného o odvolání stěžovatele byla zákonem stanovena následující kritéria: a) jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody (srov. ust. § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny v tehdy platném znění) b) je dána některá z podmínek stanovených ust. § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny v tehdy platném znění, c) neexistuje jiné uspokojivé řešení a populace daného druhu bude udržena v příznivém stavu z hlediska ochrany. Tehdy platná právní úprava tedy nepočítala s favorizací dopravně významných vodních cest, jak namítá stěžovatel. Udělování výjimky v zájmu provozu na dopravně významné vodní cestě, znamenalo posouzení, zda došlo ke splnění zákonné podmínky pro udělení výjimky podle ust. § 56 odst. 3 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny v tehdy platném znění, nikoliv zákonné upřednostnění dopravně významných vodních cest před jinými důvody pro udělení výjimky.

Nejvyššímu správnímu soudu také nepřísluší srovnávat rozhodovací praxi orgánů ochrany přírody na základě staré a nové právní úpravy udělování výjimek podle ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny ani vhodnost takové právní úpravy.

Soudy ve správním soudnictví jsou oprávněny přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů činěná na základě správního uvážení, tento přezkum je však do určité míry omezen, neboť soud nesmí svým uvážením nahradit správní uvážení náležející správnímu orgánu. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004 - 79, publikovaného pod č. 739/2006 Sb. NSS, se k přezkoumávání těchto rozhodnutí vyjádřil zdejší soud tak, že *i když správní orgán není při svém rozhodování vázán přesnými kriterii stanovenými zákonem a rozhoduje v mezích volného správního uvážení, musí být jeho postup a rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil.* Stěžovatel přitom namítá především libovůli a neobjektivnost posouzení jeho odvolání žalovaným a také, že toto posouzení bylo zavádějící. Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že tyto námitky stěžovatele jsou nedůvodné, neboť žalovaný v projednávaném případě své rozhodnutí přezkoumatelným a logickým způsobem odůvodnil a zabýval se všemi tvrzeními a námitkami stěžovatele uvedenými v jeho odvolání. Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal tendenční jednostranné hodnocení skutkového stavu žalovaným ani, že by předpoklady správní úvahy žalovaného byly zpracovány účelově, což by mělo vést k nesprávnému rozhodnutí ve věci, jak namítá stěžovatel.

Stěžovatel namítá, že projektovou dokumentací byly jednoznačně vyloučeny obavy z poklesu hladiny spodních vod a přesto žalovaný převzal argumentaci rozhodnutí správního orgánu první instance, které na tento problém poukazuje. Nejvyšší správní soud

však shledal, že žalovaný se ve svém rozhodnutí zabývá tímto problémem a neodkazuje pouze na rozhodnutí orgánu první instance. Žalovaný v prvé řadě uvádí, že existence lužního ekosystému Slavíkových ostrovů je podmíněna hydrologickými poměry v dané lokalitě a dále v odůvodnění uvádí, že by realizace hráze a s ní spojené zahloubení Neratovského potoka znamenala zásadní změnu hydrologických poměrů, především pokles hladiny spodní vody, který by mohl vést k zániku přítomných rostlinných a živočišných společenstev. Stavba, která by zasahovala až na křídové podloží, by urychlila odtok vody a celý ekosystém Slavíkových ostrovů závislý na přítomnosti vysoké úrovně spodní vody by negativně změnila. Správní úvaha žalovaného ohledně problematiky poklesu spodních vod je tedy z jeho rozhodnutí jasně seznatelná a je logicky zdůvodněná. Je věcí správní úvahy žalovaného, jak vyhodnotí předkládané podklady a pokud tuto úvahu řádně zdůvodnil, nelze mu v tomto směru vytýkat, že předložené podklady nevyhodnotil podle stěžovatelových představ.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami stěžovatele ohledně vyhodnocení protipovodňového efektu stavby žalovaným. Žalovaný uvedl, že i když může díky realizaci záměru žalobce dojít ke zvýšení protipovodňové ochrany okolí, zejména obce Břehy, dospěl žalovaný k závěru, že Slavíkovy ostrovy a jejich okolí jsou ideálním místem v nivě Labe pro rozliv vody při povodních, přičemž občasné zaplavení má klíčový vliv na ekosystém Slavíkových ostrovů. K rozlivu vody by pak došlo v jiném místě Labské nivy. I toto zdůvodnění ze strany žalovaného lze podle názoru Nejvyššího správního soudu považovat za dostačující.

Pokud jde o vyhodnocení existence jiného uspokojivého řešení, je třeba podotknout, že stěžovatel v řízení před žalovaným skutečně blíže nekonkretizoval, proč nepřichází v úvahu jiný způsob řešení a předložil pouze obecná tvrzení bez bližšího upřesnění. Tyto důvody a ostatní technické varianty řešení stěžovatel více rozvádí v kasační stížnosti a odkazuje též na znalecký posudek ústavu A - ConsultPlus a proces EIA. Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že tuto argumentaci a tyto podklady měl stěžovatel uvést předně ve správním řízení, neboť zde byla hodnocena existence jiného uspokojivého řešení. Pokud je stěžovatel neuvedl, nelze žalovanému vytýkat, že z těchto podkladů a této argumentace stěžovatele nevycházel.

Dále Nejvyšší správní soud k námitkám stěžovatele proti odůvodnění rozhodnutí žalovaného v části týkající se závazků firem k využití vodní dopravy konstatuje, že žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nepožadoval po stěžovateli doložení závazků k využití vodní dopravy. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí shrnul výsledky vyjádření firem získané stěžovatelem a správním orgánem I. stupně a dospěl k závěru, že není vůbec jisté, v jakém rozsahu a zda bude uvedený způsob přepravy využíván. Žalovaný dále uvedl, že v oblasti plánování firem do budoucna se vše pohybuje v rovině hypotetických předpokladů a vizí, jejichž realizaci nemůže nikdo zaručit. Žalovaný konstatoval, že stanoviska firem předložená správním orgánem I. stupně a stěžovatelem tedy nedokazují nezbytnost stavby pro přepravu zboží.

V řízení před správními soudy se uplatní zásada volného hodnocení důkazů. Bylo tedy plně na úvaze městského soudu, aby zhodnotil relevantnost znaleckého posudku z oboru ekonomie předloženého stěžovatelem městskému soudu pro prokázání

nezbytnosti aktuální varianty trasování stavby s tím, že vyhodnocení tohoto důkazu byl městský soud povinen zdůvodnit. V opačném případě by zatížil svoje rozhodnutí nepřezkoumatelností (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, a ze dne 14. 6. 2007, č. j. 5 Afs 104/2006 - 73, oba dostupné na www.nssoud.cz). V projednávané věci přitom městský soud nepovažoval předkládaný znalecký posudek za relevantní důkaz proto, že podle názoru městského sodu nepožadoval žalovaný doložit neexistenci jiné výhodnější projektové varianty ale požadoval doložit, že dané technické řešení nemůže být nahrazeno stavbou menšího rozsahu, přičemž městský soud na základě toho dospěl k závěru, že odůvodnění správního uvážení žalovaného je dostatečné a odpovídající skutečným výsledkům proběhlého řízení a na tom nemohou nic změnit ani předkládané důkazy, včetně znaleckého posudku č. 7/2010. Druhým důvodem uvedeným městským soudem pak bylo, že znalecký posudek vypracoval znalec z oboru ekonomie a nikoliv znalec z oboru ochrany přírody. Městský soud tedy podle názoru Nejvyššího správního soudu hodnocení navrhovaného důkazu znaleckým posudkem řádně zdůvodnil. Ani námitka stěžovatele, že k vypracování znaleckého posudku byli přibráni konzultanti z oboru ochrany přírody, se nejeví Nejvyššímu správnímu soudu jako vyvracející dostatečnost odůvodnění městského soudu. Nejvyšší správní soud též nemůže přihlížet k hodnocení tohoto důkazu v jiném správním řízení, kterým byly podle tvrzení stěžovatele závěry tohoto posudku aprobovány.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost jako důvodnou z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „ s. ř. s.“), tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, ani z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu, a proto ji zamítl podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti podle obsahu spisu nevznikly.

Při rozhodování o nákladech řízení ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení Svoboda zvířat Hradec Králové a město Přelouč a vycházel Nejvyšší správní soud z ust. § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož *„osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.“* V projednávané věci osobám zúčastněným na řízení soud žádnou povinnost neuložil, proto jim nárok na náhradu nákladů řízení v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem nevzniknul. Současně také tyto osoby zúčastněné na řízení nepožadovaly náhradu nákladů řízení s ohledem na důvody hodné zvláštního zřetele. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu